

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 31 lipca 2025 r.

Znak: WK.610.12.2025.4

Pan
Adam Duczmał
Wójt Gminy
Bojszowy

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 14 kwietnia 2025 r. do 2 czerwca 2025 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Bojszowy** za okres od 1 stycznia 2021 r. do 2 czerwca 2025 r. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 4 czerwca 2025 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7).

W zakresie długu publicznego:

- *W 2024 r. na rozchody tego roku zaangażowano środki z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), stanowiące dochód roku 2025. Naruszono tym art. 211 ust. 1 i 2 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.), w związku z art. 3 ust. 2 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 1572 z późn. zm.).*

Stwierdzono, że wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. różnica pomiędzy stanem środków na rachunkach bankowych budżetu w wysokości 1.821.799,43 zł a dochodami z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (2.810.235,00 zł), dotacjami i subwencją (455.868,33 zł), niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych (155.394,84 zł) oraz środkami niewykorzystanych dotacji (36.293,00 zł), stanowiła kwotę ujemną i wynosiła 1.635.991,74 zł.

Z wyjaśnień p. Grażyny Czarnynogi – Skarbnika Gminy Bojszowy i p. Adama Duczmala – Wójta Gminy Bojszowy wynika, iż środki z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) na rok 2025, zostały zaangażowane w roku 2024 na spłatę kredytu w rachunku bieżącym.

Powyższe wystąpiło w związku z niezrealizowaniem planu nabycia przychodów w drodze sprzedaży papierów wartościowych w postaci obligacji w 2024 r. na pokrycie deficytu z tyt. spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Środki z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) na rok 2025 Gmina Bojszowy otrzymała w dniu 20 grudnia 2024 r. w kwocie 2.810.235,00 zł.

W budżecie Gminy Bojszowy na rok 2024 zaplanowano przychody w kwocie 3.788.206,83 zł, natomiast wykonano 808.044,83 zł. Jak wynika z ww. wyjaśnień, nie zrealizowano sprzedaży papierów wartościowych (obligacji), które miały sfinansować planowany deficyt. W związku z tym, na koniec 2024 r. naruszona została równowaga budżetowa, zgodnie z którą wydatki i rozchody muszą znaleźć pokrycie w dochodach i przychodach.

Z danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r.: suma dochodów i przychodów budżetu (62.263.410,28 zł) była niższa od sumy wydatków i rozchodów (63.572.791,36 zł) o kwotę 1.309.381,08 zł.

Na pokrycie tego deficytu Gmina Bojszowy wykorzystwała środki otrzymane z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) na rok 2025.

Osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Gminy Bojszowy, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, był p. Adam Duczmal – Wójt Gminy Bojszowy. Osobą odpowiedzialną za realizację budżetu gminy była również p. Grażyna Czarnynoga – Skarbnik Gminy Bojszowy, której powierzono obowiązki i odpowiedzialność w zakresie wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi.

Wniosek nr 1

Zaprzestać finansowania budżetu danego roku dochodami roku następnego, stosownie do przepisów art. 211 ust. 1 i 2 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 1572 z późn. zm.).

- W 2024 r. zaciągnięto kredyt w rachunku bankowym na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w wysokości 1.500.000,00 zł na okres od dnia 2 stycznia do dnia 31 grudnia 2025 r., pomimo braku dysponowania na dzień jego zawarcia limitem zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz upoważnieniem do zaciągnięcia tego zobowiązania. Naruszono tym art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.), w związku z art. 212 ust. 2 pkt 1 oraz art. 211 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy.*

W dniu 31 grudnia 2024 r. Gmina Bojszowy zawarła z Bankiem Spółdzielczym w Tychach umowę o kredyt odnawialny w rachunku bieżącym na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu Gminy Bojszowy w roku 2025.

Uchwałą Nr IX/69/2024 Rady Gminy Bojszowy z dnia 17 grudnia 2024 r. został przyjęty budżet Gminy Bojszowy na 2025 rok. W § 5 tej uchwały ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych, m.in. na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 1.500.000,00 zł. Z kolei, w § 13 tej uchwały upoważniono Wójta Gminy m.in. do zaciągania kredytów i pożyczek oraz wyemitowania papierów wartościowych do wysokości limitów określonych w § 5 uchwały. Ww. uchwała Rady Gminy Bojszowy obowiązywała od dnia 1 stycznia 2025 r., stąd też od tego dnia Wójt Gminy mógł zaciągać zobowiązania obciążające budżet roku 2025.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Grażyny Czarnynogi – Skarbnika Gminy Bojszowy i p. Adama Duczmała – Wójta Gminy Bojszowy, umowę z grudnia 2024 r. o kredyt odnawialny w rachunku bieżącym zawarto w razie konieczności skorzystania z kredytu w dniu 2 stycznia 2025 r.

Powyższą umowę kredytu zawarł p. Adam Duczmał – Wójt Gminy Bojszowy, przy kontrasygnacie p. Grażyny Czarnynogi – Skarbnika Gminy Bojszowy.

Wniosek nr 2

Zapewnić zaciąganie zobowiązań z tytułu kredytów na pokrycie występującego w trakcie roku deficytu budżetowego na podstawie obowiązujących limitów i upoważnień zawartych w uchwale organu stanowiącego, stosownie do art. 89 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.), w związku z art. 212 ust. 2 pkt 1 oraz art. 211 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 tej ustawy.

W zakresie regulowania zobowiązań:

- W 2024 r. nieterminowo uregulowano dwie raty kapitałowe dwóch pożyczek z WFOŚiGW, naruszając terminy płatności rat wynikające z harmonogramów ustalonych w aneksie nr 1 z dnia 31 marca 2023 r. do umowy pożyczki Nr 13/2022/8/OA/poe/P z dnia 29 marca 2022 r. oraz w umowie pożyczki Nr 148/2021/8/OA/poe/P z dnia 2 sierpnia 2021 r., w związku z przepisami art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło dwóch rat w kwotach: 11.350,00 zł i 12.375,00 zł, które należało spłacić do dnia 15 marca 2024 r., przelewu obu rat dokonano natomiast 20 marca 2024 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Grażyny Czarnynogi – Skarbnika Gminy Bojszowy przyczyną nieterminowej spłaty obu rat pożyczek była nieprawidłowa organizacja czynności w tym zakresie oraz brak odpowiedniego nadzoru.

Zadania związane z regulowaniem zobowiązań z tego tytułu należały do p. Grażyny Czarnynogi – Skarbnika Gminy Bojszowy.

Wniosek nr 3

Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań z tytułu spłat rat kapitałowych pożyczek, stosownie do postanowień zawartych umów, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2021 - 2025 do dnia kontroli, nie dołożono należytej staranności w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających i kontrolnych danych wykazanych przez podatników w informacjach o nieruchomościach i obiektach budowlanych i w deklaracjach na podatek od nieruchomości oraz nie wezwano podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych, z uwzględnieniem przepisów: art. 274a §1 i 2 i art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 z późn. zm.), mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 9 tej ustawy.*

Powyższe dotyczyło podatników o nr kart kontowych: 2300, 3997, 14646, 32197, 3585. Z ogólnodostępnych stron internetowych wynikało, że na nieruchomościach podatników o nr kart kontowych: 2300, 3997, 32197, 3585, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, znajdowały się budowle (teren utwardzony, ogrodzony).

Ponadto, podatnik o nr karty kontowej 14646 w latach 2020-2025 był dzierżawcą gruntów oraz budynków związanych z działalnością, które nie zostały objęte podatkiem od nieruchomości.

Organ podatkowy nie podjął również działań w celu wyegzekwowania niezbędnych dokumentów od podatnika nr 3585, pomimo wystąpienia różnic pomiędzy danymi zawartymi w złożonych przez tego podatnika informacjach, a danymi wynikającymi z decyzji.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną powyższego był brak dostarczenia umów dzierżaw do Referatu Finansowego i Podatków Urzędu Gminy Bojszowy przez administratora terenu - Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. oraz brak zweryfikowania w momencie przyjęcia deklaracji na podatek od nieruchomości, ze względu na zbieg obowiązków związanych z ustalaniem wymiaru podatku od nieruchomości dla osób fizycznych. Ponadto, różnice powstały w związku z nieprawidłowym zweryfikowaniem danych po przeprowadzonej w 2021 r. modernizacji gruntów i budynków.

W przepisach wewnętrznych nie ustalono sposobu przekazywania informacji o nieruchomościach komunalnych oddanych w posiadanie zależne na rzecz osób trzecich. Organ podatkowy nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 281 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa w celu weryfikacji stanu faktycznego w zakresie opodatkowania budowli.

W trakcie kontroli, organ podatkowy wezwał telefonicznie podatników o nr kart kontowych: 2300, 14646, 32197 do złożenia informacji, korekty informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości.

W wyniku wezwania przez organ podatkowy:

- podatnik o nr karty kontowej 14646 złożył dnia 5 maja 2025 r. informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, za lata 2020-2025 zostały wydane decyzje w sprawie podatku od nieruchomości,*
- podatnik o nr karty kontowej 32197 dnia 16 kwietnia 2025 r. złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2024-2025.*

Łączny skutek finansowy wyniósł: 10.581,00 zł.

Zadania w zakresie weryfikacji danych zawartych w deklaracjach i informacjach podatkowych należały do pracowników Referatu Finansowego i Podatków. Nadzór w tym zakresie należał do p. Grażyny Czarnynogi – Skarbnika Gminy Bojszowy.

Wniosek nr 4

Podjąć działania mające na celu prawidłowe opodatkowanie nieruchomości pozostających w posiadaniu podatnika prowadzącego działalność gospodarczą o nr kart kontowych: 2300, 3997, 3585, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r., poz. 111 z późn. zm.), postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 2 i 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 3, art. 6 ust. 3, 6, 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 707 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Uzupełnić procedury wewnętrzne o zasady przekazywania umów dzierżawy, pozyskiwania informacji od administratora terenu Gminnego Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o., w celu prawidłowego opodatkowania nieruchomości komunalnych, stosownie do art. 272 pkt 1 lit. a, b, art. 272 pkt 2 i 3, art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r. poz. 111), mając na uwadze art. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 707 z późn. zm.), w związku z art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz.1530 z późn. zm.).

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego i Podatków w zakresie dokonywania czynności sprawdzających informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracje na podatek od nieruchomości, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r., poz. 111 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 1, art. 6 ust. 6, 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 707 z późn. zm.) oraz egzekwowania od podatników obowiązku złożenia informacji na podatek od nieruchomości, informacji o gruntach oraz

ich korekt, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz.1530 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem gminnym:

- *W latach 2021 - 2022 zaniechano sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem i dzierżawę, czym uchybiono art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło nieruchomości oddanych w najem na podstawie umowy nr GK/3/2/10/2021 z dnia 26 października 2021 r. i w dzierżawę na podstawie umowy nr 5/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r. oraz umowy nr 15/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r.*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów w tym zakresie.

Zadania w zakresie dzierżawy i najmu należały do pracowników Referatu Planowania Przestrzennego, Geodezji, Nieruchomości i Rolnictwa oraz Referatu Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej. Nadzór w tym zakresie sprawowali Kierownicy tych Referatów.

Nieprawidłowość w tym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej, Znak: WK-610/31/4/20 z dnia 14 grudnia 2020 r.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Planowania Przestrzennego, Geodezji, Nieruchomości i Rolnictwa oraz Referatu Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej w zakresie sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.).

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano wyegzekwowania należności za bezumowne korzystanie z nieruchomości od podmiotu, który faktycznie korzystał z części działki o numerze geodezyjnym 334/7 o powierzchni 10,5 m². Naruszono tym art. 12 i art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r., poz. 344 z późn. zm.), w związku z art. 42 ust. 5 oraz art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, nieruchomości były i pozostają we władaniu Spółki, która do dnia 30 lipca 2024 r. była ich dzierżawcą.

W trakcie czynności kontrolnych została wystawiona przez Gminę Bojszowy faktura z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości gminnej przez Spółkę za okres od 31 lipca 2024 r. do 30 kwietnia 2025 r. na kwotę 4.583,47 zł.

Zadania w zakresie gospodarowania mieniem Gminy należały do pracowników Referatu Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej odpowiadającymi za ustalenie, naliczenie i wyegzekwowanie należności z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości Gminy od podmiotu, który faktycznie korzysta z tych działek oraz podjąć działania celem zabezpieczenia prawidłowego korzystania z nieruchomości na podstawie zawartych umów, mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.), art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- W latach 2021-2022 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Bojszowy zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” w grupie 0 „Grunty”, w związku z nabyciem w latach 2021-2022 przez Gminę prawa własności 41 działek w drodze komunalizacji na mocy 17 decyzji Wojewody Śląskiego.*

Naruszono tym art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.), a także zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz w zakładowym planie kont, wprowadzonym zarządzeniem Nr 120/46/2015 Wójta Gminy Bojszowy z dnia 30 listopada 2015 r. (ze zmianami) w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

Powyższe dotyczyło 41 działek nabytych na mocy 17 decyzji Wojewody Śląskiego, przyjętych na stan środków trwałych na koncie 011-00 „Środki trwałe – Grunty” w latach następujących po roku, w którym decyzje Wojewody Śląskiego stały się ostateczne. Tym samym w księgach rachunkowych Urzędu nie ujęto:

- w 2021 r. – wartości działek w łącznej kwocie 1.212.093,70 zł,*
- w 2022 r. – wartości działek w łącznej kwocie 17.572,00 zł.*

W konsekwencji nie wykazano ww. danych w bilansie jednostki Urzędu Gminy Bojszowy sporządzonym według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. i na dzień 31 grudnia 2022 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Adama Duczmala – Wójta Gminy Bojszowy, przyczyną opóźnień w bieżącym ujmowaniu w księgach rachunkowych operacji związanych z komunalizacją z mocy prawa gruntów na rzecz Gminy Bojszowy było nie wprowadzenie dokumentów źródłowych, tj. przedmiotowych decyzji do systemu Access, wówczas nie można było stwierdzić posiadania takich decyzji w Urzędzie. Od 2023 r. wzmożono nadzór oraz wprowadzono zmiany organizacyjne w Referacie Planowania Przestrzennego, Geodezji, Nieruchomości i Rolnictwa celem wyeliminowania tego typu nieprawidłowości.

Powyższe świadczy także o nieprawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji gruntów metodą weryfikacji według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., 31 grudnia 2022 r., w wyniku której nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Inwentaryzację gruntów za lata 2021-2022 przeprowadzono w oparciu o zarządzenia Wójta Gminy Bojszowy: Nr 120/23/2021 z dnia 26 października 2021 r. i Nr 120/43/2022 z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji aktywów i pasywów za 2021 rok oraz 2022 rok.

Zgodnie z wyjaśnieniami nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych, bowiem wykaz ewidencji dokumentów źródłowych z programu Access był zgodny z zestawieniem stanu majątkowego na dzień 31 grudnia.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Zadania w zakresie przeprowadzenia inwentaryzacji drogą porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami byli członkowie komisji inwentaryzacyjnych, powołani przez Wójta Gminy Bojszowy zarządzeniami Nr 120/31/2021 z dnia 29 listopada 2021 r. i Nr 120/44/2022 z dnia 21 listopada 2022 r.

Zadania w zakresie wprowadzenia dokumentów źródłowych, tj. przedmiotowych decyzji do systemu Access oraz sporządzanie dokumentów OT i przekazywanie do księgowości, należały do byłych pracowników Referatu Planowania Przestrzennego, Geodezji, Nieruchomości i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował były Kierownik ww. Referatu.

Bilans jednostki sporządzony na dzień 31 grudnia 2021 r. i dzień 31 grudnia 2022 r., podpisali: p. Adam Duczmal – Wójt Gminy Bojszowy i p. Grażyna Czarnynoga – Skarbnik Gminy Bojszowy.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Bojszowy w zakresie:

- przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 011 wynikających z postanowień załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342 z późn. zm.),
- prawidłowego przeprowadzania inwentaryzacji gruntów w drodze weryfikacji, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.),
mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.).

- *W latach 2021 - 2025 (do dnia kontroli), nie sporządzano zbiorczych zestawień obrotów dzienników częściowych prowadzonych w Urzędzie, czym naruszono art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.).*

Na dzienniki częściowe składały się jednostki księgowe: JWUG – wydatki Urzędu, JDUG – dochody Urzędu, PODATKI, ZFŚS, FRACY, JGOP – dochody z tyt. opłat za odbiór i gospodarowanie odpadami.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Grażyny Czarnynogi – Skarbnika Gminy Bojszowy i p. Adama Duczmala – Wójta Gminy Bojszowy nie sporządzano zbiorczych zestawień łącznie dla jednostki (urzędu) z uwagi na ich sporządzanie cząstkowo dla poszczególnych ksiąg.

W trakcie kontroli wygenerowano zbiorcze zestawienia obrotów dzienników częściowych za lata 2021 - 2025 (do marca).

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostki należały do pracowników Referatu Finansowego i Podatków, nadzór w tym zakresie sprawowała p. Grażyna Czarnynoga – Skarbnik Gminy Bojszowy.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego i Podatków w zakresie sporządzania zbiorczych zestawień obrotów dzienników częściowych dla Urzędu, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.).

- *W latach 2022 - 2024 dokonano ostatecznego zamknięcia części ksiąg rachunkowych jednostki (Urzędu) za lata 2021 - 2023 niezgodnie z terminem określonym w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*

(Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.), w związku z art. 270 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.). Powyższe dotyczy ksiąg rachunkowych jednostki księgowej JGOP – dochody z tyt. opłat za odbiór i gospodarowanie odpadami.

Sprawozdania finansowe zatwierdzone zostały: za rok 2021 - 13 czerwca 2022 r., za rok 2022 - 19 czerwca 2023 r., za rok 2023 - 25 czerwca 2024 r., podczas gdy księgi rachunkowe JGOP zostały zamknięte: za rok 2021 w dniu 24 marca 2023 r., za rok 2022 w dniu 22 lutego 2024 r., za rok 2023 w dniu 19 lipca 2024 r. Liczba dni opóźnienia wynosiła od 9 do 269 dni.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Grażyny Czarnynogi – Skarbnika Gminy Bojszowy i p. Adama Duczmala – Wójta Gminy Bojszowy powyższe było spowodowane niedopełnieniem obowiązków przez pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie księgi jednostki JGOP.

Zadania w zakresie zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki należały do pracowników Referatu Finansowego i Podatków, a nadzór w tym zakresie sprawowała p. Grażyna Czarnynoga – Skarbnik Gminy Bojszowy.

Wniosek nr 11

Zapewnić terminowe zamknięcie ksiąg rachunkowych jednostki (Urzędu), określone wymogami art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz.120 z późn. zm.), w związku z art. 270 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.).

- W latach 2022-2024 zaniechano wydrukowania bądź przeniesienia treści wszystkich ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych za lata 2021 - 2023, celem zapewnienia trwałości zapisu informacji, czym naruszono art. 13 ust. 6 w związku z art. 13 ust. 3 i 4 pkt 2 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło księgi głównej w zakresie jednostki (Urzędu) oraz budżetu (organu).*

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Grażyny Czarnynogi – Skarbnika Gminy Bojszowy i p. Adama Duczmala – Wójta Gminy Bojszowy, powyższe wynikało z ustawień stosowanego w Urzędzie Gminy programu finansowo-księgowego KSAT2000.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostki oraz organu, a także przenoszenie treści tych ksiąg na trwałe nośnik, należały do pracowników Referatu Finansowego i Podatków, nadzór w tym zakresie sprawowała p. Grażyna Czarnynoga – Skarbnik Gminy Bojszowy.

Wniosek nr 12

Zapewnić wydrukowanie lub przeniesienie na informatyczny nośnik danych zapewniający trwałość zapisu informacji - treści wszystkich ksiąg rachunkowych budżetu i Urzędu Gminy Bojszowy za 2024 r., zgodnie z art. 13 ust. 6 w związku z art. 13 ust. 3 i 4 pkt 2 i 3 oraz art. 13 ust. 1

ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

W zakresie ustaleń ogólno-organizacyjnych

- *W latach 2021 - 2025 do dnia kontroli zaniechano powołania zastępcy Wójta Gminy Bojszowy. Było to niezgodne z art. 26a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019., poz. 506 z późn. zm.). Stanowisko zastępcy Wójta nie zostało przewidziane w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Bojszowy, ustalonej Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Bojszowy, wprowadzonym zarządzeniami Wójta Gminy Bojszowy: Nr 120/17/2020 z dnia 30 września 2020 r., Nr 120/17/2021 z dnia 27 sierpnia 2021 r., Nr 120/20/2022 z dnia 1 kwietnia 2022 r., Nr 120/1/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r., Nr 120/18/2023 z dnia 23 czerwca 2023 r.*

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Adama Duczmala – Wójta Gminy Bojszowy, specyfika małej gminy i nierozbudowana struktura organizacyjna urzędu nie przewiduje utworzenia stanowiska zastępcy wójta.

Wykonanie ustawowego obowiązku zatrudnienia zastępcy Wójta Gminy należało do p. Adama Duczmala – Wójta Gminy Bojszowy.

Wniosek nr 13

Uzupełnić strukturę organizacyjną Urzędu Gminy Bojszowy o stanowisko zastępcy Wójta Gminy oraz podjąć działania celem powołania zastępcy Wójta Gminy Bojszowy stosownie do wymogu określonego w art. 26a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/